

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling

**Norrtelje Teknik- och
Naturbruksgymnasium**

Reviderad november 2018

Den som ansvarar för en verksamhet som regleras i skollagen ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Bestämmelser i 3 kap. 16§ diskrimineringslagen och i 14 kap. 8§ skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga trakasserier och kränkande behandling.

För att uppfylla lagstadgade krav på planen för likabehandling och som stöd i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling skall alla elever på Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium känna till likabehandlingsplanen. Eleverna skall veta att om de känner sig kränkta eller av annan anledning i behov av stöd eller hjälp, alltid kunna påtala detta för personal på skolan.

Rutiner för dokumentation av det direkta arbetet mot trakasserier och annan kränkande behandling ska finnas.

Vision

”Vår skola präglas av respekt för människors olikheter. Vår skola ska vara en trygg plats för våra elever och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.”

- Ingen på Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium skall behöva känna sig trakasserad, diskriminerad eller kränkt.
- Alla på skolan skall känna ansvar för att förebygga och ingripa vid alla former av trakasserier och kränkande behandling.
- Alla elever ska värderas lika, oavsett kön, ålder, sexuell läggning, etnicitet, trosuppfattning eller dylikt.
- Skolan skall karakteriseras av tolerans, öppenhet och trivsel.

Kränkningar

Kränkningar av elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering och trakasserier.

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck och kan ha sin grund i felaktiga värderingar *avseende kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet, sexuell läggning och funktionsvariation*. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiskt och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som upplever att hon eller han blivit kränkt alltid måste tas på allvar. För att en handling skall anses vara kränkande räcker det med ett enstaka tillfälle och att den som blivit utsatt upplever sig kränkt som t.ex. av sexistiska ord.

Typer av kränkande behandling

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder*. Diskriminering förutsätter att den som diskriminerar är i en maktposition i förhållandet till den diskriminerade. I skolan är det därför huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och har direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna som lagen omfattar, exempelvis elevens kön.

Indirekt diskriminering

En elev kan också missgynnas genom att alla elever behandlas lika och hänsyn inte tas till den enskilde elevens behov.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan vara väl synliga men även dolda och subtila. De kan utföras inte bara i verkligheten utan även via telefon eller internet. Kränkande behandling kan vara:

- fysisk (slag, knuffar)
- verbal (hot, svordomar och öknamn)
- psykosocial (utfrysning, grimaser, ryktesspridning, förnedringar, sexuella trakasserier)
- text och bilder (sms, mms, msn, fotografier, skrivna meddelanden, teckningar, olika communities)

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kartläggning

Skolan inhämtar kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder.

Planerade samtal – hälsosamtal, utvecklingssamtal, arbetslagskonferenser samt klassråd och elevrådsmöten används för att ta upp frågor om trivsel och förekomst av trakasserier och diskriminering.

Observationer – genom dagliga observationer i skolans lokaler samt genom elever som spontant söker kontakt har personalen goda möjligheter att upptäcka kränkande behandling.

Enkäter - för att få reda på om elever på skolan känt sig diskriminerade eller kränkta genomförs anonyma enkäter. Enkäten genomförs årligen under vårterminen och ligger till grund för utvärdering och uppföljning av planen.

Mål

Det övergripande målet är att Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium ska vara fritt från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

- Likabehandlingsplanen ska utarbetas i samverkan med elever och personal.
- Likabehandlingsplanen skall förankras bland elever, personal och föräldrar.
- Ingen elev ska känna sig diskriminerad eller trakasserad i skolan.
- Ingen elev skall trakassera någon annan.
- Elever med behov av särskilt stöd i skolan ska få den hjälp de behöver för att om möjligt uppnå en fullständig gymnasieutbildning.
- Skolan ska uppmuntra mångfald och variation i fråga om åsikter, åskådningar och uttryck.
- Undervisningen ska vara fördomsfri och verka för att förebygga och motverka diskriminering och kränkning i alla dess former.

Följande delmål har fastställts för läsåret 2018 - 2019:

- Likabehandlingsplanen ska utarbetas i samverkan med elever och personal.
- Likabehandlingsplanen skall förankras bland elever, personal och vårdnadshavare.

Åtgärder

Förebyggande arbete

- All personal på Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt samt aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper.
- Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanens innehåll är känt bland personal och elever, och att den förankras i arbetet på skolan. Arbetsgången vid upptäckt av kränkande behandling ska vara känd bland eleverna.
- Det är allas ansvar att se över kurslitteratur, filmer, hemsidor, information etc. så att inget skolan tillhandahåller i undervisningen strider mot diskrimineringslagen.
- Frågor och lagar gällande kränkande behandling och det förebyggande arbetet tas upp på elevvårdskonferenser.
- Utredningar görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommit på skolan.
- Trygghet och trivsel tas upp vid ordinarie hälsosamtal med skolsköterskan.
- Personal och elever ska vara medvetna om att de har en skyldighet att omedelbart reagera på och anmäla alla former av kränkande behandling.
- Mentorerna har i uppdrag att kontinuerligt inventera elevers behov av särskilt stöd.
- Arbetsmiljön är en stående punkt på klassråd, utvecklingssamtal och arbetslagsmöten.
- I samband med skolstarten får alla elever information om skolans trivselregler och likabehandlingsplan. Eleverna informeras om vilka rättigheter de har, men även att de själva har ett ansvar att som elev på skolan förhålla sig till och anmäla eventuella trakasserier eller kränkningar.
- Vid föräldramöte i september för åk 1 informeras vårdnadshavarna om skolans likabehandlingsarbete.
- Rektor ansvarar för att åtgärder gällande trakasserier och kränkningar som dokumenterats under läsåret sammanställs och analyseras. Detta sker i juni. Analysen ligger sedan som grund för det fortsatta arbetet med likabehandlingsplanen.

Att upptäcka kränkande behandling

- Rektor ansvarar för att all personal är införstådd med vad som menas med diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Skolsköterskan erbjuder samtliga elever i åk 1 hälsosamtal
- Elevhälsokonferens med mentor, elevhälsan och rektor sammankallas vid behov.
- All personal på skolan rapporterar misstanke om kränkande behandling. Anmälan lämnas till rektor.

Handlingsplan vid fall av diskriminering och kränkande behandling

Rektor har det övergripande ansvaret för att se till att likabehandlingsplanen följs. All personal har dessutom ett eget ansvar att aktivt förhindra kränkande behandling. Även eleverna har ett ansvar att motverka kränkande behandling.

Om kränkande behandling ändå förekommer har skolledning, mentorer och elevhälsan ett särskilt ansvar att genomföra åtgärder för att förhindra att det upprepas.

Skolan måste agera omedelbart om någon på något sätt upplever sig kränkt. Hela utredningen ska dokumenteras skriftligt och vårdnadshavare till berörd icke myndig elev ska informeras. Både den som utsatts för en kränkande behandling och den som misstänks för att ha kränkt någon annan ses som berörda i frågan. Upplevelsen hos den som utsatts för kränkande behandling är utgångspunkt för arbetet.

- 1 Den som misstänker eller får information om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer tar omgående kontakt med rektor. Händelsen dokumenteras.
- 2 Rektor ansvarar att kontakt tas med den utsatte och i samråd med eleven beslutas vilka personer som ska kontaktas och hur stödet från skolan ska utformas.
- 3 Rektor bedömer vilka åtgärder som ska vidtas och vilka som fortsätter utredningen. Om personal misstänks för diskriminering eller annan kränkande behandling av en elev bör rektor ansvara för utredningen.
- 4 Rektor ansvarar att kontakt tas och enskilda samtal hålls med den som misstänks ha utsatt elev för diskriminering eller annan kränkande behandling.
- 5 Uppföljning sker. Antingen med den utsatte och den som utsatt var för sig eller tillsammans.
- 6 Om elev/elever inte följer överenskommelse som träffas kan åtgärder som skriftlig varning, avstängning (under högst två veckor) och ytterst förvisning från skolan (högst tre terminer) bli aktuell enligt gymnasieförordningen 6 kap 27-29§.
- 7 Rektor bedömer tillsammans med berörd personal om anmälan behöver göras till polis, socialtjänsten eller arbetsmiljöverket.

Utredning av kränkning

- Rektor ansvarar för eller utser annan ansvarig för att utredningen genomförs och dokumenteras.
- Blanketterna längst bak i likabehandlingsplanen används under utredningen.
- Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna.
- Omfattningen av utredningen behöver anpassas efter det enskilda fallet.
- Vårdnadshavare till omyndiga elever, som är inblandade bör informeras skyndsamt. Inblandade elever bör informeras om att så kommer att ske.
- Sekretess och tystnadsplikt beaktas.
- Händelser, som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, ska också rapporteras till Arbetsmiljöinspektionen. Rektor ansvarar för rapporten.

Uppföljning

Rektor ansvarar för att det årligen sammanställs en rapport utifrån eventuella händelser, åtgärder och utvärderingar. Likabehandlingsplanen utvärderas efter varje läsår och revideras vid behov inför kommande läsår.

Blanketter

Nedanstående blanketter används för att dokumentera händelser.

1. Anmälan om kränkande behandling
2. Åtgärdsprogram vid kränkande behandling
3. Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling

Anmälan om kränkande behandling vid Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium

Dagen datum:	Händelsens datum eller period:
--------------	--------------------------------

Utsatt elev:	Klass:
Mentor:	

Personer som deltar vid samtalet:

Vem har uppmärksammat problemet:

Vem/vilka har utfört kränkningen:

Beskrivning av händelseförloppet:

Omedelbara åtgärder:

Ansvarig för anmälan:

Personal eller annan med kännedom om händelsen.

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling på Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium

Dagen datum:

Elev:	Klass:
-------	--------

Mentor:

Personer som deltar vid samtalet:

Nulägesbeskrivning:

Mål:

Åtgärder:

Datum för uppföljningssamtal:

Underskrifter

 Rektor

Namnförtydligande

 Myndig elev/vårdnadshavare

Namnförtydligande

Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling på Norrtelje Teknik- och Naturbruksgymnasium

Dagen datum:

Elev:	Klass:
Mentor:	

Personer som deltar vid samtalet:

Nulägesbeskrivning:

Måluppfyllelse:

Vidare åtgärder:

Datum för uppföljningssamtal:

Underskrifter

Rektor

Namnförtydligande

 Myndig elev/vårdnadshavare

 Namnförtydligande

Trivselundersökning

Dina svar kommer att behandlas anonymt. Skriv därför inte namn på blanketten.

1. Grunduppgifter

Jag går i årskurs

- 1 2 3

Hur trivs du på Teknikgymnasiet?

- Bra Varken bra eller dåligt Dåligt

Hur trivs du i din klass?

- Bra Varken bra eller dåligt Dåligt

2. **Diskriminering** är när lärare/personal på skolan **behandlar en elev sämre** än andra elever på grund av vissa orsaker. Det kan vara diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Har du blivit diskriminerad på skolan? (Du kan välja flera alternativ)

- Nej, jag har inte blivit diskriminerad
- Ja, på grund av min könstillhörighet
- Ja, på grund av min etniska tillhörighet (land eller kultur)
- Ja, på grund av min religion
- Ja, på grund av att jag har en funktionsnedsättning
- Ja, på grund av min sexuella läggning
- Ja, på grund av min ålder
- Ja, på grund av att jag upplevs som annorlunda
- Annat, nämligen... (skriv på raderna nedanför)

Om du svarat Ja, hur ofta händer detta?

- Sällan Mindre ofta Ofta

Om du blivit diskriminerad, vad hände?

3. Trakasserier är när en elev eller en lärare/personal på skolan **förföljer eller talar illa om** en elev. Det kan vara trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Har du blivit trakasserad på skolan? (Du kan välja flera alternativ)

- Nej, jag har inte blivit trakasserad
- Ja, på grund av min könstillhörighet
- Ja, på grund av min etniska tillhörighet (land eller kultur)
- Ja, på grund av min religion
- Ja, på grund av att jag har en funktionsnedsättning
- Ja, på grund av min sexuella läggning
- Ja, på grund av min ålder
- Ja, på grund av att jag upplevs som annorlunda
- Annat, nämligen... (skriv på raderna nedanför)

Om du svarat Ja, blev du trakasserad av en lärare/personal eller en elev? (Du kan välja båda)

- Av en elev Av en lärare/personal

Om du svarat Ja, hur ofta händer detta?

- Sällan Mindre ofta Ofta

Om du blivit trakasserad, vad hände och var i skolan skedde det?

Har det hänt att du själv trakasserat någon på skolan?

- Ja Nej

4. Kränkande behandling

Att kränka någon är att behandla en person nedsättande i ord eller handling så *att personen känner sig förödmjukad, skymfad eller sårad.*

Har du blivit kränkt av någon annan elev?

- Ja Nej

Har du blivit kränkt av någon lärare/personal

- Ja Nej

Om du svarat Ja, hur ofta händer detta?

- Sällan Mindre ofta Ofta

Om du blivit kränkt, på vilket sätt skedde det?

- Med ord
 Med slag eller knuffar
 Genom att jag blev utesluten ur gruppen och inte fick vara med
 Genom meddelanden via Internet eller mobil
 Annat sätt

Om du blivit kränkt, vad hände och var i skolan skedde det?

Har det hänt att du själv utfört en kränkande handling på skolan?

- Ja Nej

Tack för din medverkan!